

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej v právnej veci navrhovateľa **R. Š.**, nar. X., bytom X. M., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 5. marca 2012, č. k. 23Sd/19/2012-15, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 5. marca 2012 č. k. 23Sd/19/2012-15, **p o t v r d z u j e .**

Žiadny z účastníkov **nemá** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 5. marca 2012, č. k. 23Sd/19/2012-15, potvrdil rozhodnutie z 8. decembra 2011 číslo X., ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok ku dňu 11. novembra 2011, kedy dovŕšil vek 59 rokov s odôvodnením, že nespĺňa podmienky uvedené v § 65 a § 274 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z. (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“), pretože nespĺnil podmienky nároku na jeho priznanie od 11. novembra 2011.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že podľa obsahu evidenčného materiálu navrhovateľ v zamestnaní, uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ - h/ zákona o sociálnom zabezpečení získal iba 5821 dní, t.j. 15 rokov a 346 dní, preto nárok na starobný dôchodok k 11. novembru 2011 mu nevznikol. Konštatoval, že v zamestnaniach zaradených do II. pracovnej kategórie navrhovateľ získal 3387 dní, t. j. 9 rokov a 102 dní, čo nezakladá nárok na zníženie dôchodkového veku. Vysporiadal sa aj s okolnosťou, že navrhovateľ nespĺňa podmienku vzniku nároku na starobný dôchodok podľa ustanovenia § 174 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení, lebo zamestnanie zaradené do I. pracovnej kategórie netrvalo u neho do 31. decembra 1999 a že dôchodkový vek dosiahne navrhovateľ až 11. novembra 2014, t. j. dovŕšením 62 rokov veku.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, pretože je s poukazom na skutkový a právny stav toho názoru, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal preto napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutie z 8. decembra 2011 číslo X. zrušiť a vec vrátiť odporkyni na ďalšie konanie, v ktorom by preskúmala, či práca, ktorú vykonával v závode S. v Ž., podľa súčasných noriem nebola zdraviu škodlivá po celú dobu, ako ju vykonával a či celá doba výkonu jeho práce nepatrí do I. pracovnej kategórie. Namietal, že od 1. augusta 1968 ako nastúpil do SOU od polovice druhého ročníka, t. j. od januára 1970 bol zaradovaný do prevádzky v rámci vtedajšej učňovskej praxe v prevádzkach závodu S. pri kalcinačných peciach a miešačkách a karbonizátoroch, kde prichádzal do styku so zdraviu škodlivými látkami. Po základnej vojenskej službe nastúpil späť na kyslíkareň a odtiaľ prešiel na anódne spracovanie, kde pracoval s tekutou smolou, koksom a výparmi z týchto látok a potom prestúpil na prevádzku elektrolýzy, kde pôsobil viac ako 15 rokov. Uviedol, že celú dobu pracoval v zdraviu škodlivom prostredí, preto nechápal, z akého dôvodu bol zaradený za zvyšných 9 rokov a 102 dní do II. pracovnej kategórie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení na odvolanie navrhovateľa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s v spojení s § 246c OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2

v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné potvrdiť.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 174 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom zabezpečení občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

a) 56 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 14 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 9,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 19 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 19 rokov v službe I. kategórie funkcií,

b) 57 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 13 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 9 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 18 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 18 rokov v službe I. kategórie funkcií,

c) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 12 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) prípadne 8 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 16 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 16 rokov v službe I. kategórie funkcií alebo 17,5 roka v službe II. kategórie funkcií, alebo

d) 59 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 11 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 7,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až l) alebo 15 rokov v službe I. alebo II. kategórie funkcií.

Podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa odseku 1 je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvali k 31. decembru 1999; za zamestnanie sa na tieto účely považujú i náhradné doby a doby uvedené v § 5 ods. 1 a v § 6 ods. 1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 117/1988 Zb.

Podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 21 zákona o sociálnom zabezpečení poistenec má nárok na starobný dôchodok aj vtedy, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dovŕšil dôchodkový vek aspoň

- a) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení alebo najmenej 10 rokov v uránových baniach b)
- b) 55 rokov ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) zákona o sociálnom zabezpečení, ak bol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d) a e), zákona o sociálnom zabezpečení
- c) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona o sociálnom zabezpečení alebo
- d) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. i) až l) zákona o sociálnom zabezpečení.

Z obsahu súdneho, ale aj administratívneho spisu vyplýva, že žiadosťou z 15. novembra 2011 navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku od 11. novembra 2011, kedy dovŕšil vek 59 rokov. Rozhodnutím z 8. decembra 2011 číslo X. odporkyňa podľa § 65 a § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a § 21 a § 174 zákona o sociálnom zabezpečení uvedenú žiadosť navrhovateľa zamietla, pretože mu nárok na starobný dôchodok podľa citovaných zákonných ustanovení a tam uvedených podmienok ku dňu 11. novembra 2011 nevznikol, nakoľko preukázal, že v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona o sociálnom zabezpečení získal v zamestnaní zaradenom do I. pracovnej kategórie iba 5821dňi obdobia dôchodkového poistenia, teda 15 rokov a 346 dní a v zamestnaní zaradenom do II. pracovnej kategórie 3387 dní, teda 9 rokov a 102 dní, ktorá doba nezakladá nárok na zníženie dôchodkového veku podľa § 21 písm. a) až d) zákona o sociálnom zabezpečení. Získaná doba v zamestnaní zaradenom do I. pracovnej kategórie a v zamestnaní zaradenom do II. pracovnej kategórie sa na účely zníženia dôchodkového veku pre nárok na starobný dôchodok nemôže počítať. Navrhovateľ dovŕši dôchodkový vek 11. novembra 2014, ktorým dňom mu vznikne nárok na starobný dôchodok.

Zároveň bolo potrebné poukázať na skutočnosť, že navrhovateľovi nevznikol ani nárok na starobný dôchodok podľa ustanovenia § 174 zákona o sociálnom zabezpečení, keďže zamestnanie zaradené do I. pracovnej kategórie netrvalo k 31. decembru 1999. Zhodnotenie odpracovanej doby v zamestnaniach zaradených do zvýhodnených pracovných kategórií na účely vzniku nároku na starobný dôchodok navrhovateľa bolo posúdené podľa evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia predložených odporkyni zamestnávateľmi navrhovateľa, ktoré navrhovateľ potvrdil vlastnoručným podpisom.

V predmetnej veci preto súd prvého stupňa nepochybil, keď rozsudkom z 5. marca 2012, č. k. 23Sd/19/2012, potvrdil rozhodnutie z 8. decembra 2011 číslo X., ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 11. novembra 2011. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd preto uvedený rozsudok Krajského súdu v Nitre podľa § 219 OSP, potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP a § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, lebo nebol v odvolacom konaní úspešný a odporkyňa nemá na ich náhradu právny nárok.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. mája 2013

JUDr. Elena Závadská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová